

Signalizačná správa ÚKSÚP

V tomto období takmer pravidelne lietajú motýle 2. generácie podkopáčikov, ktoré patria medzi tzv. **mínujúcich škodcov jabloní**. Ich škodlivosť je významná hlavne v **najteplejších oblastiach, teda v okresoch Dunajská Streda, Komárno a juh okresov Galanta, Šaľa a Nové Zámky**. Na chemickú ochranu v čase rojenia približne v období 10.-13. júna možno použiť prípravky Decis EW 50, Decis Protech (aj v malospotrebitel'skom balení – MB), Delta EW 50, Dinastia a len v malospotrebitel'skom balení Decis Al, Sanium Ultra, Sanium Ultra Al (všetky s účinnou látkou deltamethrin), Karate Zeon 5 CS (aj MB), Ninja Zeon 5 CS, Vaztak Pro a Lambdol a len v malospotrebitel'skom balení Samuraj (všetky s účinnou látkou lambda-cyhalothrin) alebo v čase kladenia vajíčok približne o 5-7 dní neskôr po rojení prípravky Spintor (aj MB, účinná látka spinosad) alebo NeemAzal T/S (aj MB).

Vývoj **spridača amerického a mnišky zlatoritky** postupne prebieha, pomerne ustálené počasie im vyhovuje. Preto upozorňujeme na ich prípadné premnoženie, najmä v neošetrovaných výsadbách alebo na prícestných alejách, prípadne v parkoch s vhodnými hosťiteľmi.

Spridač americký sa vyskytuje najmä v najteplejších oblastiach Slovenska. Z ovocných drevín napáda predovšetkým jablone, čerešne, orechy, morušu, bazu čiernu a celý rad ďalších i divorastúcich druhov. Z parkových drevín je pre spridača hlavným hosťiteľom javorovec jaseňolistý. Húsenice spridača sú chlpaté, žltozelené, na chrbte majú tmavší pásik. Liahnu sa približne od polovice júna. **Žijú vo veľkých skupinách a obžrané časti stromov obalujú pomerne nápadnou pavučinou a tvoria tzv. pavučinové hniezda**. V júli sa zakukľujú. Kukla býva tmavohnedá až čierna, uložená v pavučinovom kokóniku. Z kukiel sa v priebehu augusta liahnu motýle druhej generácie, ktoré kladú vajíčka a z nich sa liahne ďalšia generácia húseníc. Prezimujú kukly tejto druhej generácie.

Okrem spridača sa niekedy vyskytujú aj húsenice **mnišky zlatoritky**. Dospelé môžu byť až 40 mm dlhé, sú chlpaté a pestro sfarbené. Nežijú v spoločných hniezdach, ale sa rozliezajú jednotlivo po korune stromu. Prezimujú vo forme spoločných zámotkov, ktoré si vytvárajú na koncoch letorastov. Počas roka má mniška tiež 2 generácie.

Účinným spôsobom ochrany je mechanická likvidácia pavučinových hniezd spridača s húsenicami alebo zámotkov mnišok. Čiastočne účinný je aj predjarný postrek. **Pri chemickej ochrane počas vegetácie je potrebné zasiahnuť čo najmladšie húsenice**. Povolené prípravky sa používajú bez ohľadu na rastovú fázu ovocných stromov a taktiež vývinovú fázu húseníc. Na všetky ovocné druhy a okrasné rastliny sa môžu použiť rovnaké prípravky ako vyššie uvedené proti podkopáčikom v čase rojenia, na jadrovinu aj Steward (indoxacarb) a iba na okrasné rastliny NeemAzal T/S (azadirachtin) a Scatto (deltamethrin). **Všetky uvedené prípravky ničia vlastne húsenice všetkých motýľov**, teda nielen spridača a mnišiek, ale aj piadiviek a pod.

Z ostatných chorôb a škodcov upozorňujeme najmä na **chrastavitosť a múčnatku** na jadrovinách, **méru hruškovú** na hruškách a **americkú múčnatku egreša** na egreši.